

Pradžia > ... > Šeimos Teisė Ir Paveldėjimas > Skyrybos Ir Gyvenimas Skyrium > France

Skyrybos ir gyvenimas skyrium

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Prancūzija

1 Kokios yra santuokos nutraukimo sąlygos?

Ne teismo tvarka santuoka gali būti nutraukiama vienu būdu:

- santuokos nutraukimas abiejų sutuoktinių bendru sutikimu (pranc. *divorce par consentement mutuel*) privačiu dokumentu, kurį pasirašo advokatai ir kuris įregistruojamas oficialiuose notaro registruose.

Santuoka gali būti nutraukiama keturiais būdais:

- santuokos nutraukimas abiejų sutuoktinių bendru sutikimu;
- santuokos nutraukimas sutikus su santuokos iširimo principu (pranc. *divorce par acceptation du principe de la rupture du mariage*) arba sutikimas su santuokos nutraukimu (*divorce accepté*);
- santuokos nutraukimas remiantis tuo, kad ji faktiškai iširo (pranc. *divorce pour altération définitive du lien conjugal*);
- santuokos nutraukimas dėl kaltės (pranc. *divorce pour faute*).

2 Kokie yra santuokos nutraukimo pagrindai?

- Santuoka gali būti nutraukiama abiejų sutuoktinių bendru sutikimu privačiu dokumentu, kurį pasirašo advokatai ir kuris įregistruojamas oficialiuose notaro registruose, jeigu sutuoktiniai susitaria dėl santuokos iširimo principo ir visų santuokos nutraukimo pasekmių. Jie su savo advokatais turi parengti susitarimą, kurį po apsvaistymo laikotarpio pasirašo abi šalys ir jų advokatai. Jeigu sutuoktiniai turi vaikų, jie turi būti informuoti apie vaikų teisę būti išklaustytiems. Jeigu bent vienas iš jų pateikia prašymą būti išklaustam, šalys turi prašyti šeimos bylų teismo teisėjo (pranc. *juge aux affaires familiales*) įsikišti, kad santuoką abiejų sutuoktinių bendru sutikimu nutrauktų teismas ir vaikas atitinkamai galėtų būti išklaustas.
- Prašyti teismo nutraukti santuoką abiejų sutuoktinių bendru sutikimu sutuoktiniai gali tik tuo atveju, kai vaikas prašo būti išklaustas, jeigu sutuoktiniai susitaria dėl iširimo principo ir prisiima visas jo pasekmes. Šiuo atveju jie neprivalo atskleisti santuokos nutraukimo pagrindų ir turi pateikti tik susitarimo dėl santuokos nutraukimo pasekmių projektą teisėjui patvirtinti. Teismas atsisako patvirtinti susitarimą tik tais atvejais, jeigu nėra pakankamai apsaugoti vaikų ar vieno iš sutuoktinių interesai.
- Dėl pripažinto santuokos nutraukimo gali kreiptis vienas iš sutuoktinių, o kitas – pripažinti nutraukimą, arba to gali prašyti abu sutuoktiniai. Kitaip nei nutraukiant santuoką abiejų sutuoktinių bendru sutikimu, sutuoktiniai pripažįsta santuokos nutraukimo principą, bet nepasiekė susitarimo dėl jos nutraukimo pasekmių. Taigi šį klausimą turi išspręsti teismas.
- Nutraukti santuoką dėl negrįžtamo santuokos iširimo gali prašyti vienas iš sutuoktinių, jeigu prašymo nutraukti santuoką pateikimo dieną pora nebegyvena kartu vienus metus. Tai leidžia spręsti, kad sutuoktiniai nebegyvena kartu ir nori nutraukti santuoką.
- Prašyti nutraukti santuoką dėl vieno iš sutuoktinių kaltės gali vienas iš sutuoktinių dėl kito sutuoktinio veiksmų, jeigu šiais veiksmais yra šiurkščiai arba pakartotinai pažeidžiamos sutuoktinių pareigos ir prievolės ir tolesnis gyvenimas kartu tampa neįmanomas.

3 Kokios yra santuokos nutraukimo teisinės pasekmės:

3.1 asmeniniams sutuoktinių santykiams (pvz., teisei rinktis pavardę),

- Ištikimybės, gyvenimo kartu ir pagalbos pareigos pasibaigia, kai teismo sprendimas nutraukti santuoką tampa galutinis, t. y. kai nebelieka galimybės jo apskųsti.
- Po to kiekvienas sutuoktinis turi teisę tuoktis dar kartą.
- Po santuokos nutraukimo kiekvienas iš sutuoktinių netenka teisės naudoti kito sutuoktinio pavardę. Vis dėlto vienas iš sutuoktinių gali toliau naudoti kito sutuoktinio pavardę su pastarojo sutikimu arba teismui leidus, jeigu gali nurodyti priežastis, dėl kurių tai yra labai svarbu jiems arba jų vaikams.

3.2 sutuoktinių turto padalijimui,

- Dėl santuokos nutraukimo nebetaikomas sutuoktinių turto teisinis režimas ir atitinkamais atvejais padalijamas turtas.
- Santuokos nutraukimas neturi poveikio santuokoje įgytoms teisėms ar esamo turto dovanojimui. Tačiau santuokos nutraukimas reiškia, kad mirus vienam iš sutuoktinių arba perduodant turtą *mortis causa* automatiškai atšaukiamos santuokoje įgytos teisės, įsigaliojusios nutrūkus sutuoktinių turto teisiniui režimui.
- Jeigu santuoka nutraukiama abiejų sutuoktinių bendru sutikimu teismo arba ne teismo tvarka, santuokai nutraukti būtinas sutuoktinių susitarimas dėl jų finansinių interesų panaikinimo. Jeigu santuoka nutraukiama kitais pagrindais, sutuoktiniai gali susitarti dėl šio panaikinimo prieš santuokos nutraukimą, tačiau to daryti neprivalo. Šiuo atveju finansinių interesų panaikinimo klausimas išsprendžiamas vėliau.

3.3 sutuoktinių nepilnamečiams vaikams,

Santuokos nutraukimas nesukelia konkrečių pasekmių taisyklėms, susijusioms su tėvų valdžios įgyvendinimu, taigi tėvų valdžia ir toliau priklauso abiem tėvams. Vis dėlto teisėjas gali nuspręsti pavesti tėvų valdžią įgyvendinti tik vienam iš tėvų, jeigu tai atitinka vaiko interesus. Turi būti nustatytos tėvų pareigų sąlygos (įprastinė gyvenamoji vieta, lankymo teisės ir kt.).

Kiekvienas iš tėvų privalo ir toliau prisidėti prie vaiko išlaikymo ir lavinimo. Tai gali būti daroma vienam iš tėvų mokant išlaikymo išmoką kitam iš tėvų arba visiškai arba iš dalies tiesiogiai apmokant vaiko išlaidas. Išmoka taip pat gali būti mokama suteikiant naudojimo ir gyvenimo būste teisę.

3.4 pareigai suteikti išlaikymą kitam sutuoktiniui?

NB. Vieno sutuoktinio išlaikymo mokėjimas kitam sutuoktiniui yra laikina priemonė, t. y. išlaikymas mokamas tik iki santuokos nutraukimo. Kai santuoka nutraukiama, vienas iš sutuoktinių iš kito sutuoktinio gali reikalauti tik kompensacinės išmokos (pranc. *prestation compensatoire*) arba žalos atlyginimo (*versement de dommages-intérêts*). Dėl to galima susitarti taikiai, nutraukiant santuoką teismo arba ne teismo tvarka abiejų sutuoktinių bendru sutikimu, o kitais atvejais tai nustato teisėjas.

- Ši kompensacinė išmoka mokama siekiant kompensuoti sutuoktinių atitinkamų gyvenimo sąlygų skirtumą, atsiradusį dėl santuokos iširimo. Jos sumą teismas nustato pagal kiekvieno sutuoktinio pajamas ir poreikius. Paprastai tai yra vienkartinė suma, iš esmės mokama:
 - kaip pinigų suma, dėl kurios mokėjimo būdo gali būti susitarta;
 - skiriant turtą nuosavybėn arba naudojimo, gyvenimo būste ar uzufukto teisę laikinai arba iki gyvos galvos.

Išimtiniais atvejais kompensacinė išmoka gali būti nustatyta kaip renta iki gyvos galvos, kuri, pasikeitus sutuoktinių ištekliams arba poreikiams, gali būti mažinama.

- Sutuoktiniui gali būti išmokėtas žalos atlyginimas, jeigu santuokos nutraukimas sukėlė jam ar jai ypač neigiamus padarinius:
 - jeigu jis buvo atsakovas santuokos nutraukimo remiantis tuo, kad ji faktiškai iširo, byloje ir pats nepateikė prašymo nutraukti santuoką;
 - jeigu santuoka nutraukiama dėl kito sutuoktinio kaltės ir visa kaltė tenka pastarajam.

(Žr. „Reikalavimai dėl išlaikymo. Prancūzija“).

4 Ką praktikoje reiškia teisės terminas „gyvenimas skyrium (separacija)“?

Separacija (pranc. *séparation de corps*) – tai teisinis susitarimas, kuriuo užbaigiamos tam tikros santuokinės prievolės, pavyzdžiui, pareiga gyventi kartu, tačiau pati santuoka nenutraukiama. Taigi naujos santuokos sudaryti neleidžiama ir išlieka paramos pareiga.

5 Kokios yra gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo sąlygos?

- Bylos ir procedūra yra tokios pačios kaip ir santuokos nutraukimo atveju, tačiau tai negali būti daroma abiejų sutuoktinių bendru sutikimu neteisėtine tvarka.
- Iš esmės sutuoktinis, kurio atžvilgiu paduodamas prašymas dėl separacijos, gali paduoti priešpriešinį prašymą dėl santuokos nutraukimo arba separacijos, o sutuoktinis, kurio atžvilgiu paduodamas prašymas nutraukti santuoką, gali paduoti priešpriešinį prašymą dėl santuokos nutraukimo arba separacijos.
- Jeigu prašymas nutraukti santuoką pateikiamas remiantis tuo, kad santuoka faktiškai iširo, dėl separacijos neįmanoma paduoti priešpriešinio prašymo, leidžiama pateikti tik prašymą dėl santuokos nutraukimo.
- Jeigu vienu metu paduodamas ir prašymas nutraukti santuoką, ir pareiškimas dėl separacijos, teisėjas pirmiausia turi nagrinėti prašymą nutraukti santuoką. Pareiškimą dėl separacijos teisėjas nagrinės tik tuomet, jeigu nepatenkins prašymo nutraukti santuoką. Jeigu abu prašymai pateikiami dėl vieno iš sutuoktinių kaltės, teismas nagrinėja juos vienu metu, ir jeigu jie abu patenkinami, teismas nutraukia santuoką dėl bendros sutuoktinių kaltės.

6 Kokios yra gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo teisinės pasekmės?

Separacijos padariniai

- Dėl separacijos pasibaigia pareiga kartu gyventi, tačiau pareiga padėti, ištikimybės ir paramos pareigos išlieka. Be to, jeigu teismas nenusprendžia kitaip, žmona gali toliau naudoti vyro pavardę. Pareiga teikti paramą reiškia, kad vienam sutuoktiniui gali tekti mokėti išlaikymo išmoką kitam to reikalingam sutuoktiniui. Šios išmokos suma nustatoma neatsižvelgiant į kaltę, nebent mokėjimą gaunantis sutuoktinis, būdamas santuokoje, šturksčiai pažeidė savo pareigas. Išlaikymo išmoka gali būti pakeista viena suma, jeigu tai leidžia išmoką mokančio sutuoktinio turtinė padėtis.
- Kalbant apie turtą, teismo sprendimu sutuoktinių turtas automatiškai atskiriamas (Civilinio kodekso 302 straipsnis).
- Jeigu vienas iš sutuoktinių miršta, kito sutuoktinio paveldėjimo teisės lieka nepakitusios ir jam taikomos gyvam likusiam sutuoktiniui skirtos teisės aktų nuostatos. Tačiau jeigu separacija įvyksta abiejų sutuoktinių bendru sutikimu teismo tvarka, sutuoktiniai gali įtraukti į susitarimą paveldėjimo teisių atsisakymą.

Separacijos pakeitimas santuokos nutraukimu

Vieno iš sutuoktinių prašymu teismo sprendimas, priimtas dėl separacijos, gali būti *ipso jure* pakeistas sprendimu dėl santuokos nutraukimo, jei separacija truko dvejus metus. Šiuo atveju teisėjas nutraukia santuoką ir nusprendžia dėl santuokos nutraukimo pasekmių. Separacijos pagrindai tampa santuokos nutraukimo pagrindais. Kaltės priskyrimas negali būti keičiamas.

Visais separacijos atvejais abiejų sutuoktinių prašymu ji gali būti pakeista į santuokos nutraukimą abiejų sutuoktinių bendru sutikimu. Tačiau jeigu separacija paskelbiama abiejų sutuoktinių bendru sutikimu teismo tvarka, ji gali būti pakeičiama į santuokos nutraukimą tik abiejų sutuoktinių bendru sutikimu.

7 Ką praktikoje reiškia terminas „santuokos pripažinimas negaliojančia“?

Pripažinus santuoką negaliojančia (pranc. *annulation du mariage*, tai gali būti padaryta tik teismo sprendimu), atgaline data išnyksta visos santuokos pasekmės, lyg jos niekada nebūtų buvę.

Santuokos pripažinimas negaliojančia skiriasi nuo santuokos nutraukimo ar separacijos, nes santuokos nutraukimas ir separacija sukelia pasekmes tik ateičiai.

8 Kokios yra santuokos pripažinimo negaliojančia sąlygos?

Santuokos pripažinimo negaliojančia pagrindai priklauso nuo to, ar santuoka negalioja santykinai (pranc. *nullité relative*, jeigu remiamasi asmenų, kurie turėjo duoti leidimą santuokai, sutikimo sudaryti santuoką trūkumu arba negavimu), ar absoliučiai (*nullité absolue*, jeigu nėra įvykdomas viešosios tvarkos reikalavimas).

Santykinio santuokos negaliojimo atvejai

Galimi trys atvejai:

- buvo padaryta klaida, susijusi su asmeniu arba esminėmis asmens savybėmis;
- santuoka buvo sudaryta dėl prievartos;
- nebuvo gautas asmenų, kurių leidimas buvo būtinas, leidimas.

Prašymą pripažinti santuoką negaliojančia gali pateikti tik kai kurie asmenys: sutuoktinis, kurio sutikimas buvo gautas netinkamai arba kuris sudarant santuoką buvo neveiksnus, asmenys, kurie turėjo duoti sutikimą santuokai, arba prokuroras.

Prašymas dėl santuokos pripažinimo negaliojančia yra priimtinas tik tuo atveju, jeigu pateikiamas per penkerius metus nuo santuokos sudarymo dienos (arba per penkerius metus nuo tos dienos, kai atitinkamas asmuo tapo tokio amžiaus, kai pagal teisės aktus jis gali duoti sutikimą tuoktis).

Negaliojanti santuoka

Visiškas sutikimo negavimas, nepilnamečių santuoka, dvipatystė, incestas, vieno iš sutuoktinių nedalyvavimas santuokos metu, registro tvarkytojo nekompetencija ir santuoka, sudaryta pažeidžiant paskelbimo apie jos sudarymą tvarką.

Prašymą gali paduoti bet kuris asmuo, suinteresuotas imtis veiksmų, arba prokuroras per trisdešimt metų nuo santuokos sudarymo dienos (arba per penkerius metus nuo tos dienos, kai atitinkamas asmuo tapo tokio amžiaus, kai pagal teisės aktus įgijo teisę duoti sutikimą tuoktis).

9 Kokios yra santuokos pripažinimo negaliojančia teisinės pasekmės?

Teisiniai padariniai yra vienodi tiek santykinio, tiek absoliutaus santuokos negaliojimo atveju.

- Asmeninės ir finansinės santuokos pasekmės panaikinamos, nes santuokos saitai laikomi niekada neegzistavusiais. Pavyzdžiui, mirus vienam iš sutuoktinių, pripažinus santuoką negaliojančia kitas sutuoktinis netenka paveldėjimo teisių.
- Vis dėlto šis principas gali būti sušvelnintas, jeigu vienas iš sutuoktinių arba abu sutuoktiniai santuokos sudarymo metu buvo sąžiningi. Tokiu atveju negaliojanti santuoka, kuri sąžiningam sutuoktiniui suteikia sutuoktiniui pripažįstamas teises (pranc. *mariage putatif*), vis tiek yra niekinė ir negalioja, tačiau laikoma, lyg būtų tiesiog nutraukta. Dėl to neišnyksta visos civilinės, asmeninės ir finansinės pasekmės, atsiradusios iki santuokos pripažinimo negaliojančia.
- Kalbant apie vaikus, jų tėvų santuokos pripažinimas negaliojančia nesukelia teisinių pasekmių jiems ir jų padėtis sureguliuojama taip pat kaip ir santuokos nutraukimo atvejais.

10 Ar yra alternatyvių neteisminių priemonių, kuriomis su santuokos nutraukimu susijusius klausimus būtų galima išspręsti nesikreipiant į teismą?

Santuoka gali būti nutraukta ir jos pasekmės gali būti sureguliuotos nutraukiant santuoką abiejų sutuoktinių bendru sutikimu ne teismo tvarka, tuo tikslu reikalaujama, kad dalyvautų du advokatai ir notaras. Teisėjo dalyvavimas nėra būtinas, išskyrus atvejus, kai vaikas prašo būti išklaustas.

Visais kitais atvejais turi dalyvauti teisėjas, tačiau šalys prieš kreipdamosi į teismą arba tuo pat metu gali pasinaudoti sutuoktinių taikiniu.

Sutuoktinių taikinimą taip pat gali pasiūlyti teisėjas. Jis pavedamas fiziniam asmeniui arba asociacijai, kuri yra atsakinga už šalių išklausimą, jų pozicijų įvertinimą ir pagalbą joms siekiant surasti ginčo sprendimą.

Po tokio sutuoktinių taikinimo susitarimą pasiekusios šalys gali pateikti savo susitarimą tvirtinti teisėjui arba nuspręsti nutraukti santuoką abiejų sutuoktinių bendru sutikimu ne teismo tvarka.

11 Kur turėčiau pateikti prašymą (skundą) nutraukti santuoką, nustatyti gyvenimą skyrium (separaciją) arba santuoką pripažinti negaliojančia? Kokių formos reikalavimų reikia laikytis ir kokius dokumentus turėčiau pridėti prie prašymo?

Kur pateikti prašymą

- Prašymas dėl santuokos nutraukimo arba separacijos

Šie prašymai pateikiami kaip advokato prašymas teismo kanceliarijai (pranc. *tribunal judiciaire*).

Teritorinę jurisdikciją turintis teismas yra:

- vietovės, kurioje yra šeimos namai, teismas;
- jeigu sutuoktiniai gyvena atskirai ir bendrai įgyvendina tėvų valdžią, sutuoktinio, su kuriuo gyvena nepilnamečiai vaikai, gyvenamosios vietos teismas;
- jeigu sutuoktiniai gyvena atskirai ir tėvų valdžią įgyvendina tik vienas iš jų, šio iš tėvų gyvenamosios vietos teismas;
- kitais atvejais – prašymo nepateikusių sutuoktinio gyvenamosios vietos teismas;
- bendro prašymo atveju pagal sutuoktinių padarytą pasirinkimą jurisdikciją turi bet kurio iš sutuoktinių gyvenamosios vietos teismas.
- Prašymas dėl santuokos pripažinimo negaliojančia
Prašymas santuoką pripažinti negaliojančia pateikiamas atsakovo gyvenamosios vietos apygardos teismui. Jį kaip šaukimą įteikia antstolis.
- Santuokos nutraukimas abiejų sutuoktinių bendru sutikimu, sudarant advokatų pasirašytą privatų dokumentą:
šalių ir dviejų advokatų pasirašytas susitarimas turi būti įregistruotas Prancūzijoje praktikuojančio notaro oficialiuose įrašuose.

Dokumentai, kuriuos reikia pateikti

- Prašymas dėl santuokos nutraukimo arba separacijos

Visais santuokos nutraukimo atvejais sutuoktiniai privalo pateikti visą reikalingą informaciją jų tapatybei ir jų sveikatos draudimo fondui nustatyti, taip pat informaciją apie paslaugas ir organizacijas, mokančias jiems išmokas ar pensijas ar kitus mokėjimus.

Jeigu prašymas dėl kompensacinės išmokos pateikiamas teismui, sutuoktiniai privalo pateikti garbės pareiškimą dėl savo pajamų, išteklių, turto ir gyvenimo sąlygų.

Jeigu santuoka nutraukiama abiejų sutuoktinių bendru sutikimu teismo tvarka, prašyme nebūtina nurodyti santuokos nutraukimo pagrindų, tačiau prie jo turi būti pridėtas datuotas ir sutuoktinių bei jų advokatų pasirašytas susitarimas, kuriame nustatomos visos santuokos nutraukimo pasekmės, įskaitant, jei taikytina, pareiškimą dėl sutuoktinių turto teisinio režimo panaikinimo (pranc. *état liquidatif du régime matrimonial*).

Kitais atvejais prašyme nebūtina nurodyti nei santuokos nutraukimo teisinio pagrindo, nei kitų pagrindų, tačiau atitinkamais atvejais turi būti nurodyti prašymai, kurie buvo pateikti dėl laikinųjų apsaugos priemonių.

- Prašymas dėl santuokos pripažinimo negaliojančia

Konkrečių dokumentų nereikalaujama, tačiau pareiškėjas privalo pateikti dokumentus, įrodančius, kad dėl pagrindo(-ų), kuriuo(-iais) remiamasi, santuoka gali būti pripažinta negaliojančia.

12 Ar galima gauti teisinę pagalbą proceso išlaidoms padengti?

Teisinė pagalba (visa arba dalinė) gali būti skiriama patikrinus finansinius išteklius (žr. „Teisinė pagalba. Prancūzija“).

13 Ar galima apskųsti teismo sprendimą dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo arba santuokos pripažinimo negaliojančia?

Šie teismo sprendimai gali būti skundžiami taikant įprastas apskundimo procedūras.

Sprendimai dėl santuokos nutraukimo pripažįstami savaime, nėra reikalo rengti jokių specialių procedūrų.

Tas pats pasakytina ir apie sprendimus dėl santuokos pripažinimo negaliojančia.

14 Ką turėčiau daryti, kad kitos valstybės narės teismo priimtas sprendimas dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia būtų pripažintas šioje valstybėje narėje?

Sprendimai dėl santuokos nutraukimo pripažįstami savaime, nėra reikalo rengti jokių specialių procedūrų.

Tas pats pasakytina ir apie sprendimus dėl santuokos pripažinimo negaliojančia.

15 Į kurį teismą reikėtų kreiptis, siekiant užginčyti kitos valstybės narės teismo priimtą sprendimą dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia? Kokia tvarka taikoma šiais atvejais?

Siekiant ginčyti tokio sprendimo pripažinimą apygardos teismui (pranc. *tribunal de grande instance*) gali būti pareiškiamas ieškinys dėl teismo sprendimo paskelbimo nevykdytinu (*action en inopposabilité*). Sprendimas dėl nevykdytinumo suteikia pagrindą ginčyti visus tolesnius kitos šalies pateikiamus prašymus dėl vykdymo (t. y. prašymą pripažinti kitos valstybės sprendimą vykdytinu Prancūzijoje). Tokio ieškinio atmetimas prilygsta vykdymui.

Taikoma tokia pati procedūra kaip ir ieškiniui dėl vykdymo.

16 Kokios valstybės teisė taikoma santuokos nutraukimo bylose kai sutuoktiniai negyvena šioje valstybėje narėje arba jų pilietybės skiriasi?

Pagal 2010 m. gruodžio 20 d. Reglamentą (ES) Nr. 1259/2010, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas santuokos nutraukimui ir gyvenimui skyrium taikytinos teisės srityje, sutuoktiniai gali pasirinkti santuokos nutraukimui ar separacijai taikytiną teisę.

Jeigu teisė nepasirenkama, santuokos nutraukimui arba separacijai taikoma teisė tos valstybės:

- kurioje yra sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta bylos iškėlimo teisme metu, arba, jeigu tokios vietos nėra,
- kurioje buvo paskiausia sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta, jeigu gyvenimo toje valstybėje laikotarpis nesibaigė likus daugiau nei vieniems metams iki bylos iškėlimo teisme ir jeigu bylos iškėlimo teisme metu vienas iš sutuoktinių toje valstybėje tebegyvena, arba, jeigu tokios vietos nėra,
- kurios pilietybę bylos iškėlimo teisme metu turi abu sutuoktiniai, arba, jeigu tokios vietos nėra,
- kurioje yra įsikūręs teismas.

Tačiau jeigu prašymas susijęs su separacijos pakeitimu į santuokos nutraukimą, santuokos nutraukimui bus taikoma separacijai taikytina teisė, nebent sutuoktiniai nusprendžia kitaip.

Šios taisyklės taip pat taikomos sutuoktiniams nutraukiant santuoką abiejų sutuoktinių bendru sutikimu privačiu dokumentu, kurį pasirašo advokatai ir kuris įregistruojamas oficialiuose notaro registruose. Tačiau sutuoktiniai negali pasirinkti teismo vietos teisės, nes į teismą nebuvo kreiptasi.

Susijusios nuorodos

[Teisingumo ministerijos svetainė](#)

[Legifrance svetainė](#)

Šis tinklalapis priklauso portalui [Jūsų Europa](#).

Laukiame jūsų [atsiliepimų](#) apie tai, kiek naudinga pateikta informacija.

■ Paskutinis naujinimas: 03/12/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.